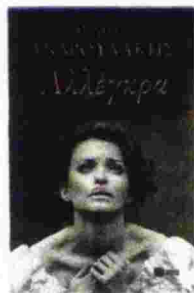

Η επιστροφή των «βυρωνιστών»

Ο Μίμης Ανδρουλάκης στο καινούργιο του βιβλίο ανακαλύπτει έναν νέο φιλελληνισμό, έναν νέο ρομαντισμό που μπορεί να επιφέρει μια «ριζική μεταβολή στη ζωή και στη σκέψη της Ευρώπης»

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

ΜΙΜΗΣ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ
Αλλέγκρα

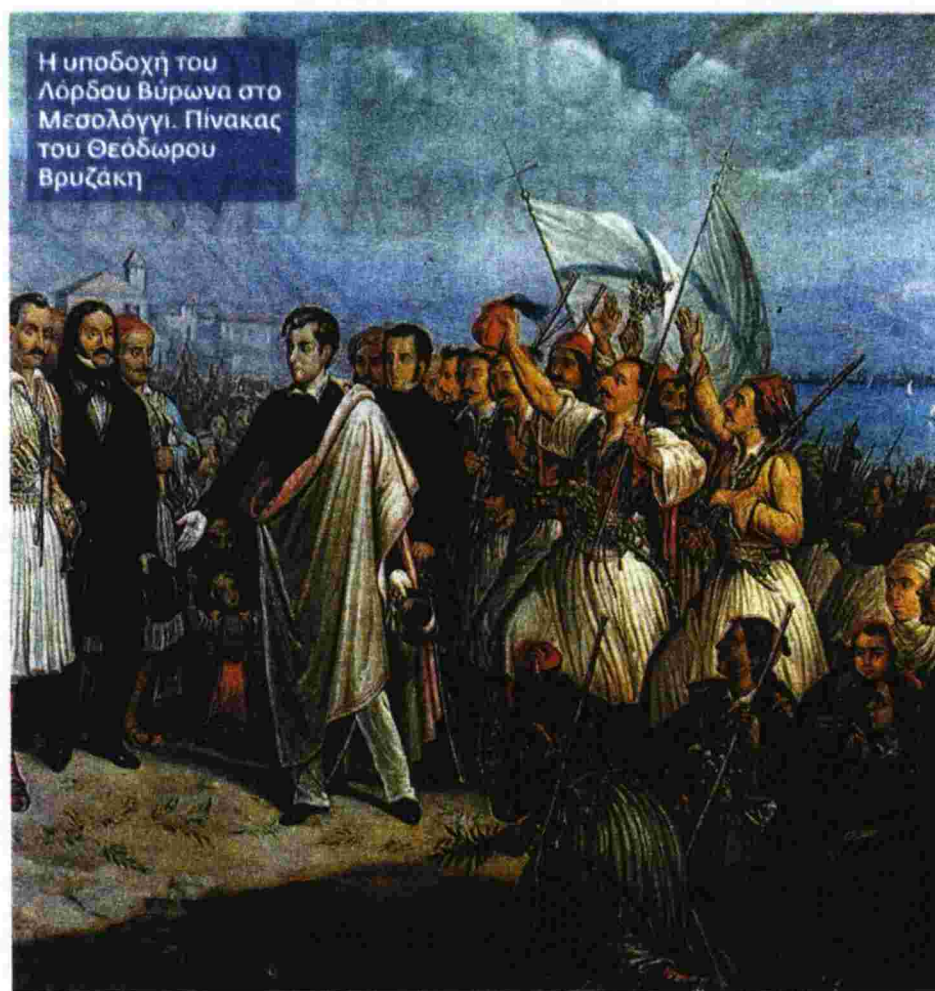
Εκδόσεις Πατάκη, 2014, σελ. 440, τιμή 18,50 ευρώ

ΤΟΥ
ΓΡΗΓΟΡΗ ΜΠΕΚΟΥ

Συστήνεται κάπου μια νέα Φιλική Εταιρεία. Υπάρχει – ή, τουλάχιστον, πάλλεται κάπου άφατος – ένας νέος ρομαντισμός, ένας νέος φιλελληνισμός στην εποχή μας. Ενυπάρχει δε σε αυτόν τον «νεορομαντισμό», σε αυτόν τον «ευρωπαϊκό βυρωνισμό της εποχής μας» και η δυναμική που μπορεί να αλλάξει τη σημερινή αδιέξοδη πραγματικότητα, που μπορεί να επιφέρει εκ νέου μια «ριζική μεταβολή στη ζωή και τη σκέψη της Ευρώπης, αυτή που θα σαρώσει την τετραγωνισμένη τευτονική αυστηρότητα». Οι περισσότεροι βέβαια δεν το έχουμε αντιληφθεί ακόμη, είναι χαλεποί άλλωστε οι καιροί και για την Ελλάδα και για την εικόνα της, πλην όμως η «έβδομη αίσθηση» του Μίμη Ανδρουλάκη «άναψε κόκκινο» για μία ακόμη φορά και γέννησε την «Αλλέγκρα», μια αφήγηση στην οποία μιλάει το «αίμα», αναδεικνύεται δηλαδή μια γενεαλογία που μπορεί να συνδέσει δύο γενιές – δύο γενιές τις οποίες χωρίζουν διακόσια χρόνια Ιστο-

ρίας αλλά δύναται να ενώσει ετεροχρονισμένα ένας νέος ιδεαλισμός.

Ο τίτλος του νέου βιβλίου του Μίμη Ανδρουλάκη, το οποίο κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πατάκη και περιέχει πραγματικές ιστορίες γραμμένες σαν παραμύθι με αλληλένδετους συνειρμούς, δεν λέει και πολλά πράγματα από μόνος του. Αν όμως παρατηρήσουμε πιο προσεκτικά το εξώφυλλό του, διαπιστώνουμε ότι πίσω από τη γυναικεία μορφή που το κοσμεί αχνοφαίνεται ο Λόρδος Βύρων – ο Μπάουρον αλλιώς –, ο πατέρας δηλαδή της Αλλέγκρας του τίτλου, της «νόθας» κόρης που έσπειρε ο ίδιος, χαρίζοντας της μάστα ένα βενετσιάνικο όνομα. Υποτίθεται ότι η ίδια είχε πεθάνει όταν ήταν ακόμη πέντε χρονών. Ωστόσο ο Μίμης Ανδρουλάκης που ερευνήσε εξονυχιστικά τις ρίζες ορισμένων απογόνων των φιλελλήνων εθελοντών στην Επανάσταση του 1821 – Γερμανών, Ιταλών, Αγγλων, Σκωτσέζων, Ιταλών, Αμερικανών, Σαρδινών, ακόμη και Τούρκων – κατάφερε να ξαφνιάσει, μεταξύ άλλων, και την Μπιάνκα, μια ξεχωριστή Ιταλοαμερικανίδα,

Η υποδοχή του Λόρδου Βύρωνα στο Μεσολόγγι. Πίνακας του Θεόδωρου Βρυζακη

σύγχρονή μας ασφαλώς, στην οποία αποκαλύφθηκε κάποια στιγμή ότι στις φλέβες της κυλάει το αίμα του Μπάουρον, για την ακρίβεια ότι κυλάει το αίμα του Μπάουρον μέσω της Αλλέγκρας η οποία όχι μόνο έζησε αλλά κατέληξε και σε άλλη ήπειρο.

«Ανερχόμενο αστέρι»

Ας επιστρέψουμε όμως στην Ευρώπη, και συγκεκριμένα στη Γερμανία, όπου, σύμφωνα με τον Μίμη Ανδρουλάκη, υπάρχει «ένα ανερχόμενο αστέρι» που σύντομα «θα επισκιάσει εκείνο της Μέρκελ». Ο λόγος για την Αντι, η οποία ξαφνιάστηκε επίσης όταν πληροφορήθηκε ότι ο προ-προπάππος της ήταν ο πρώτος ηρωικός εθελοντής στα τείχη της Ακρόπολης στην πολιορκία του 1822, ενώ, σαν να μην έφθανε αυτό, ο παππούς της ήταν φρουρός της Βέρμαχτ στον Ιερό Βράχο και «διακριτός» στο Ολοκαύτωμα του Διστόμου στις 10 Ιουνίου του 1944 – ο τελευταίος απ' ό,τι φαίνεται επιζών γερμανός στρατιώτης εκείνης της αποφράδας ημέρας. Ανάλογη έκπληξη δοκίμασε και ένας τούρκος μεγιστάνας – επιτυχημένος στην Κωνσταντινούπολη και στο Λονδίνο – όταν άκουσε πως είναι «σπορά, μες στον χαμό της Τριπολιτσάς, του ομορφονιού Γιώργη Μαυρομιχάλη, αδελφού του Πετρόμπεη, με την Εσμέ Σουλτάνα κι ακόμα απόγονος του Ξακουστού – αμφιλεγόμενου – γιατρού του Μπάουρον στο Μεσολόγγι, του Μίλλινγκεν, που στη συνέχεια στην Πόλη έγινε οικογενειακός γιατρός σε πέντε στη σειρά σουλτάνους».

Απίθανη πολυκοσμία, κοινολογία, η οποία γίνεται ανατρεπτικά ζαλιστική αν κάποιος αποφασίσει να βρει τους κρυμμένους συσχετισμούς της. Ο Μίμης Ανδρουλάκης βέβαια θα ήθελε ο τίτλος του βιβλίου να είναι μοιρασμένος: δίπλα

στην Αλλέγκρα να είχε τοποθετηθεί και η «έμμομη ιδέα» του που ακούει στο όνομα Ζέλα. Η κόρη αυτή συνελήφθη στη Μαύρη Τρούπα, «στον ίλιγγο του πέτρινου κάθετου όγκου του βορειοανατολικού Παρνασσού, πάνω από την Τιθορέα», στη σπηλιά του Οδυσσέα Ανδρούτσου, του «Λιονταριού της Ρούμελης». Η Ζέλα υπήρξε καρπός του γάμου του συνοδοιπόρου του Μπάουρον Εντουαρντ Τζων Τρελώνου (1792-1881) με τη δεκαετήχρονη Ταροτίτσα, την αδελφή του Οδυσσέα Ανδρούτσου που ήταν, όπως αναφέρει ο συγγραφέας που επισκέφθηκε το δύσβατο λημέρι του, ένας «διπλός άνθρωπος». Γι' αυτό άλλωστε προσκολλήθηκε στον τελευταίο «σαν αδελφοποιός και γαμπρός» ο ιδιόρρυθμος Τρελώνου από την Κορνουάλη, ο τελευταίος επιζήσας φιλέλληνας εθελοντής στην Ελληνική Επανάσταση, ο οποίος επιπλέον χαρακτηριζόταν από μια «μεγαλομανιακή ταύτιση με δανεικούς ρόλους».

Ο «Ανθρωπος με τα Μαύρα»

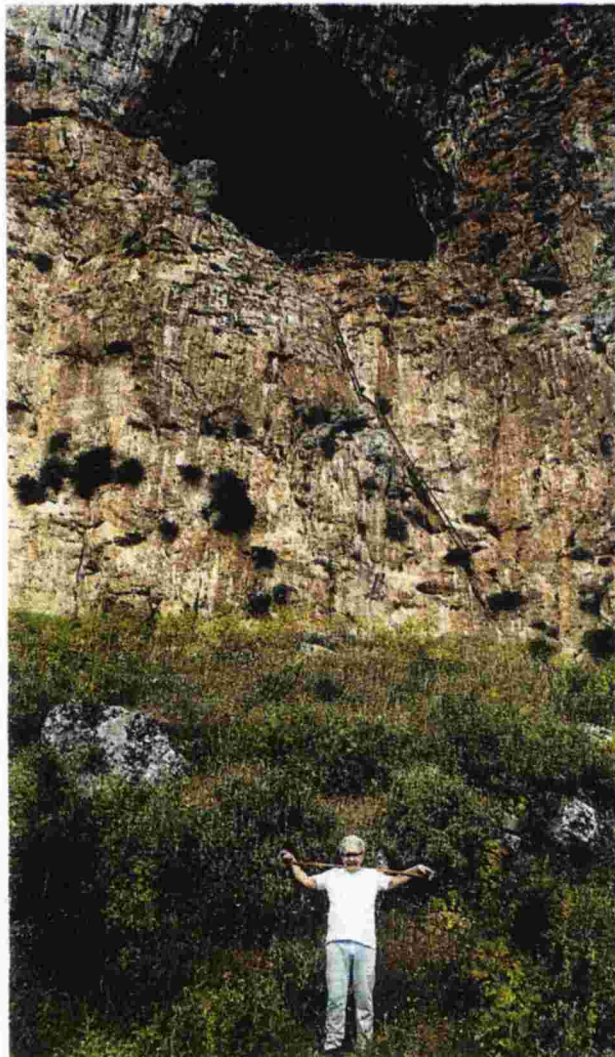
Πού θέλει όμως να καταλήξει ο συγγραφέας που επιχειρεί εν προκειμένω να δει «αυτό που δεν θα μπορέσει ποτέ να δει η Ιστορία»; Θέλει να κατευθύνει την προσοχή του επίδοξο αναγνώστη στον «ασότιμο, κρυφό συγγραφέα» του βιβλίου του, που είναι ο «Ανθρωπος με τα Μαύρα», ο εμπνευστής της μυστικής φιλελληνικής κίνησης της εποχής μας, των «Byton's Blacks» (Οι Μαύροι του Μπάουρον). Ο «Ανθρωπος με τα Μαύρα» είναι μια διασημότητα της επιστήμης και της τεχνολογίας «που τον μεταμόρφωσε το άγγιγμα της Ιστορίας και το ξάφνιασμα της γενεαλογίας ωρίμασε μέσα του κάτι ακραίο μα θαυμαστό» όπως γράφει ο Μίμης Ανδρουλάκης.

Ποιο είναι το κίνητρο αυτού του ανθρώπου; «Να ξεπλύνω

μια μεγάλη ντροπή!» λέει ο «Ανθρωπος με τα Μαύρα» προς το τέλος του βιβλίου, μια ντροπή η οποία εκδηλώθηκε μέσα στη Μαύρη Τρούπα περίπου εκατόν πενήντα χρόνια πριν και σχετίζεται με ό,τι κωδικοποιείται σε τούτη την αφήγηση των ημερών μας ως «Υπόθεση Φέντον».

Ας επικεντρωθούμε σε εκείνο το «δολοφονικό σχέδιο», μια συνωμοσία με σκοπό τον αφανισμό του Οδυσσέα Ανδρούτσου και τον σφετερισμό του «θησαυρού» που λογάριζαν ότι υπήρχε στην απόκρημνη φουλιά του. Οι Έλληνες βέβαια είχαν ήδη επαναστατήσει τότε, αλλά μαζί με αυτούς είχαν επαναστατήσει και «παλιά χούγια, παλιά μίση, παλιές φατρίες». Ο ευέλικτος Ιωάννης Κωλέττης, ας πούμε, μπορούσε να τα βρει με τον Γεώργιο Καραϊσκάκη αλλά δεν μπορούσε να χωνέψει με τίποτε τον Οδυσσέα Ανδρούτσο λόγω των παλιών τους, φθονερών λογαριασμών από την αυλή του Αλή Πασά.

Ήταν λοιπόν ένα χάραμα στις αρχές Ιουνίου του 1825. Δύο φιλέλληνες εθελοντές, ο Φέντον και ο Ουίτκομπ, που τα είχαν βρει με την κυβέρνηση του Αλέξανδρου Μαυροκορδάτου και τον στρατό του αδυσώπητου Γκούρα ο οποίος πολιορκούσε τη σπηλιά του οπλαρχηγού της Ανατολικής Στερεάς, πυροβόλησαν στο χέλος ακριβώς της Μαύρης Τρούπας τον Τρελώνη που ετύχχανε συμπατριώτης τους. Πυροβόλησαν εκείνον – άλλο αν δεν τον σκότωσαν τελικά – επειδή ο Οδυσσέας Ανδρούτσος είχε εν τω μεταξύ συλληφθεί και οδηγηθεί στον Ακροκόρινθο, σε ένα μπουντρούμι όπου θανατώθηκε (από χέρι παπά) με έναν φρικιαστικό τρόπο, με «σύνθλιψη των όρχεων». Ο Φέντον, που έπεσε νεκρός αργότερα, όταν ο Κάμερον (ένας σύγχρονος μηχανικός του Πυροβολικού) του φύτεψε μια σφαίρα στο κεφάλι, ήταν πρόγονος του «Ανθρώπου με τα Μαύρα».

Ο Μίμης Ανδρουλάκης στη Μαύρη Τρούπα του Οδυσσέα Ανδρούτσου